

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	VII
DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ.....	IX
ÖNSÖZ	XI
İÇİNDEKİLER.....	XV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXVII
TABLOLAR LİSTESİ.....	XXIX
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

SUÇ, KABAHAHAT VE İDARİ YAPTIRIM KAVRAMLARI, KABAHAHATLERİN SINIFLANDIRILMASI, TÜRK HUKUKU VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA VERGİ KABAHAHATLERİ

I. SUÇ, KABAHAHAT VE İDARİ YAPTIRIM KAVRAMLARI, SUÇ VE KABAHAHAT AYRIMI.....	7
A. Suç Kavramı.....	7
B. Ceza Kanunlarında Suç Ayrımları	9

C. Kabahat Kavramı.....	11
1. Alman Hukukunda Kabahat Kavramı	14
2. Kabahat Kavramının Tarhiçesi.....	15
D. Suç ve Kabahat Ayrımı.....	20
1. Suç Politikası Açısından Bir Fiilin Suç veya Kabahat Olarak Belirlenmesi – Esasa İlişkin Ayrımlar.....	20
a. Niteliksel Ölçüte Göre Ayıran Görüşler	21
b. Niceliksel Ölçüte Göre Ayıran Görüşler.....	24
c. Niteliksel ve Niceliksel Ölçüte Göre Ayıran Görüşler.....	27
2. Suç ve Kabahat Ayrımına İlişkin Değerlendirme	28
3. Vergi Suçları ve Kabahatleri Ayrımına İlişkin Değerlendirme	35
E. İdari Yaptırım Kavramı.....	39
1. Genel Olarak.....	40
2. İdari Yaptırım Kavramının Benzer Diğer Kavramlardan Ayırt Edilmesi	47
a. Adli Yaptırımlardan Farkları	47
b. Kolluk Tedbirlerinden Farkları	51
c. Disiplin Yaptırımlarından Farkları	52
d. Disiplin Hapsi ve Tazyik Hapsi Yaptırımından Farkları.....	55
F. Vergi Kabahati Kavramı	56
1. Vergi Kabahatlerinin Tespiti.....	57
a. Karşılığında İdari Para Cezası Öngörölmüş Olan Vergi Kabahatleri.....	57
(1) Vergi Usul Kanunu'nda Düzenlenmiş Olan Vergi Kabahatleri.....	58
(2) Vergi Usul Kanunu Dışında Düzenlenmiş Olan Vergi Kabahatleri.....	58
b. Karşılığında İdari Tedbir Öngörölmüş Olan Vergi Kabahatleri.....	62
c. Gecikme Faizi ve Zammının Cezai Boyutunun Değerlendirilmesi.....	64

2.	Vergi Kabahatlerine Uygulanacak Olan Kanun Normları.....	70
a.	Vergi Kabahatleri Alanında Norm Çatışması ve Kabahatler Kanunu'nun Genel Kanun Niteliği.....	71
b.	Doktrinsel Görüşler ve Uygulama	73
c.	Mehaz Kanun Uygulaması: Alman Düzene Aykırılıklar Kanunu'nun (Ordnungswidrigkeitengesetz) İncelenmesi.....	76
d.	Değerlendirme	77
	(1) Kabahatler Kanunu'nun Vergi Kabahatleri Açısından Uygulanabilirliğine İlişkin Değerlendirme	77
	(2) Vergi Kabahatleri Açısından Uygulama Alanı Bulmayacak Kabahatler Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi.....	81
II.	KABAHAHLERİN SINIFLANDIRILMASI.....	89
A.	Kabahatlerin Sınıflandırılması Gereği	89
B.	Kabahatlerin Sınıflandırılmasına İlişkin Görüşler.....	90
C.	İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Avrupa Adalet Divanı Uygulaması.....	92
D.	Değerlendirme - İdari Kurulların/Bağımsız Kurulların Yetkili Olduğu Kabahatler ve Mahkemelerin-Kolluğun Yetkili Olduğu Kabahatler.....	97
E.	Vergi Kabahatlerinin Sınıflandırılması	99
III.	KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA VERGİ KABAHAHLERİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER.....	101
A.	Yönteme İlişkin Genel Açıklamalar.....	102
B.	Kara Avrupası Ülkeleri.....	103
1.	Almanya.....	103
a.	Alman Hukukunda Vergi Ceza Sistemi	105
b.	Alman Hukukunda Vergi Suçları	107
c.	Alman Hukukunda Vergi Kabahatleri.....	110
d.	Vergi Hukukuna Uygulanacak Olan Düzene Aykırılıklar Kanunu Hükümleri.....	118
2.	Finlandiya	123

a.	Finlandiya Hukukunda Vergi Suçları	125
b.	Finlandiya Hukukunda Vergi Kabahatleri	126
3.	Hollanda	128
a.	Hollanda Hukukunda Vergi Suçları	131
b.	Hollanda Hukukunda Vergi Kabahatleri	132
4.	Fransa	133
a.	Fransız Hukukunda Vergi Suçları	135
b.	Fransız Hukukunda Vergi Kabahatleri	138
5.	İtalya	140
a.	İtalyan Hukukunda Vergi Suçları	143
b.	İtalyan Hukukunda Vergi Kabahatleri	144
6.	İspanya	147
a.	İspanya Hukukunda Vergi Suçları	149
b.	İspanya Hukukunda Vergi Kabahatleri	151
7.	Rusya	155
a.	Rus Hukukunda Vergi Suçları	156
b.	Rus Hukukunda Vergi Kabahatleri	158
C.	Anglo-Sakson Ülkeleri	161
1.	İngiltere	161
a.	İngiliz Hukukunda Vergi Suçları	163
b.	İngiliz Hukukunda Vergi Kabahatleri	164
2.	Amerika Birleşik Devletleri	168
a.	Amerikan Hukukunda Vergi Suçları	170
b.	Amerikan Hukukunda Vergi Kabahatleri	173

İkinci Bölüm
VERGİ KABAHAHATLERİNİN
KABAHAHATLERİN GENEL İLKELERİ
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. GENEL OLARAK	179
II. KABAHAHATLERE İLİŞKİN TEMEL İLKELER VE VERGİ KABAHAHATLERİ UYGULAMASININ İLKELER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	182
A. Kanunilik İlkesi	182
1. Kabahatlerde Kanunilik İlkesinin Temelleri	182
2. Kanunilik İlkesi Açısından Vergi Kabahatlerine Uygulanacak Hüküm, Hükümün Uygulaması ve Kabahatler Kanunu'nun 4. Maddesinin Anayasa'ya Aykırlığı Sorunsalı	188
3. Kanunilik İlkesinin Sonuçları ve Vergi Uygulamasının Sonuçlar Açısından Değerlendirilmesi.....	201
a. Kanun Koyucu Açısından Sonuçları.....	201
(1) Belirlilik İlkesi.....	201
i. Ekonomik Yaklaşım İlkesinin Belirlilik İlkesine Uygunluğunun Değerlendirilmesi	204
ii. Vergi Kanunlarındaki Karışık Hükümler ve Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi	214
iii. Çelişik İctihatlar ve Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	216
iv. Vergi Usul Kanunu'nun 341. Maddesinin 2. Fıkrasının Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	218
v. Vergi Usul Kanunu'nun 352. Maddesinin Son Fıkrasının Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	218
(2) İdarenin İşlemleriyle Kabahat ve Yaptırımının Yaratılması ve Kaldırılması Yasağı	219

i.	Vergi Usul Kanunu'nun 353. Maddesinin 2. ve 4. Fıkralarında Bulunan Özel Usulsüzlük Kabahatinin Değerlendirilmesi	221
ii.	Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355. Maddesinin Değerlendirilmesi	224
iii.	Bakanlar Kurulunun Cezaları Güncelleme Yetkisinin Belirlilik İlkesine Uygunluğunun Değerlendirilmesi	227
iv.	Vergi Ziyatı Kabahatinin Hareket Unsuru Olan "Vergisel Ödevlerin Yerine Getirilmemesi veya Eksik Yerine Getirilmesi" Bağlamında, Maliye Bakanlığı'nın Vergisel Ödevleri Belirleme Yetkisinin Değerlendirilmesi	229
v.	Gümrük Kanununun 241. Maddesinin 1. Fıkrasının Değerlendirilmesi	230
vi.	Uzlaşma Kurumunun Değerlendirilmesi	231
vii.	Vergi Ziyatı Kabahati Açısından Failinin İdare Tarafından Belirlendiği Durumlar ve Değerlendirilmesi	232
b.	Uygulama Bakımından Sonuçları	233
(1)	Örf ve Adet Kurallarıyla Kabahat ve Yaptırımının Yaratılması Yasası	233
(2)	Kıyas ve Kıyasa Varacak Ölçüde Genişletici Yorum Yasası	236
c.	Hem Kanun Koyucu Hem Uygulama Bakımından Sonucu: Geriye Yürüme Yasası	239
(1)	Kabahat İçeren Kanunların Zaman Bakımından Uygulanması	239
(2)	Vergi Kabahatinin İşlendiği Zaman	241
(3)	Vergi Kabahatleri Açısından Geriye Yürüme Yasası	244
B.	Ne Bis In Idem İlkesi	253
1.	Genel Olarak	254
2.	Vergi Kabahatleri Açısından Ne Bis In Idem İlkesinin Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi	256

C. Masumiyet İlkesi.....	258
1. Vergi Hukukundaki Suçluluk-Sorumluluk Karineleri ve Değerlendirilmesi.....	261
2. İçeriğinde Vergi veya Ceza Tarhı Öngörmeyen Bu Nedenle Kesin ve Yürütülebilir Bir İşlem Olmadığı Gerekçesiyle Aleyhine Dava Açılması Kabul Edilmeyen İnceleme Raporları ve Değerlendirilmesi.....	265
3. Vergi Usul Kanunu 153/A-11 Maddesinin Değerlendirilmesi.....	267
4. Vergi İdaresinin Vergi Borcu ve Cezası Kesinleşmiş Mükellefleri İlan Etmesinin Lekelenmeme Hakkı Değerlendirilmesi.....	269
5. Özel Esaslara Tabi Mükellef Uygulamasının ve Kod Listelerinin Masumiyet İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	270
D. Kişisel İlkesi.....	273
1. Görevlinin İkazına Rağmen Durmayan Aracın Sahibi Adına Kesilen Özel Usulsüzlük Cezasının Değerlendirilmesi.....	277
2. Tüzel Kişilerin Failliklerinin Kişisel İlkesi Uyarınca Değerlendirilmesi.....	279
3. Eski Dönem Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğunun Kişisel İlkesi Uyarınca Değerlendirilmesi.....	286
E. Ölçülülük İlkesi.....	287
1. Maktu Vergi Cezalarının Ölçülülük İlkesine Uygunluğunun Değerlendirilmesi.....	294
2. Özel Usulsüzlük Kabahatinin Orantılılık İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	295
3. Vergi Ziyayı Kabahatinin Orantılılık İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	297
4. Vergi Ziyayı Kabahatinin Elverişlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	303

5. Usulsüzlük Kabahatlerinin Elverişlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	305
F. Eşitlik İlkesi	308
1. Uzlaşma Kurumunun Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	310
2. Vergi Aflarının Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi	311
3. Genel Usulsüzlük Cezalarının Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	314
4. İzaha Davet Uygulaması ve Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	315
5. Eşitliğe Aykırı Vergi Uygulamaları ve Değerlendirilmesi	316
G. Kusur İlkesi	317
H. Hümanizm İlkesi.....	319
I. Unutulma Hakkı.....	324
1. Genel Olarak.....	325
2. Unutulma Hakkı Açısından Vergi İdaresinin Yapmış Olduğu İlanların Değerlendirilmesi	328

Üçüncü Bölüm

VERGİ KABAHAHLERİNİN YAPISAL UNSURLARI VE ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

I. VERGİ KABAHAHLERİNİN YAPISAL UNSURLARI	331
A. Maddi Unsurları	332
1. Vergi Kabahatlerinin Faili.....	333
a. Fail Kavramı	333
b. Genel Kabahatler-Özgü Kabahatler Ayrımı	333
2. Vergi Kabahatlerinin Konusu ve Korunan Hukuki Değer ..	336
3. Vergi Kabahatlerinde Mağdur	337
4. Vergi Kabahatlerinin Hareket Unsuru.....	339
a. Hareket Çeşitlerine Göre Vergi Kabahatleri.....	340

(1) Serbest Hareketli Vergi Kabahatleri – Bağlı Hareketli Vergi Kabahatleri- Seçimlik Hareketli Vergi Kabahatleri.....	340
(2) Tek Hareketleri Vergi Kabahatleri – Birden Fazla Hareketli Vergi Kabahatleri	342
(3) Ani Vergi Kabahatleri – Mütemadi Vergi Kabahatleri.....	343
(4) İcrai Vergi Kabahatleri – İhmali Vergi Kabahatleri.	345
b. Bir Başkası İçin Hareket.....	346
(1) Gerçek Kişilerin Temsilci veya Çalışanlarının Hareketi	347
(2) Tüzel Kişilerin Temsilci veya Çalışanlarının Hareketi	350
i. Tüzel Kişilerin Çalışanlarının Hareketi.....	355
ii. Kabahatler Kanunundaki Özellikli Durumlar..	355
iii. Tüzel Kişilerin Sorumluluğuna İlişkin Olarak Mevzuatın Düzenine Aykırılıklar Kanunu Uygulaması	357
c. Mücbir Sebeplerin Değerlendirilmesi	360
5. Vergi Kabahatlerinin Netice Unsuru.....	362
a. Sırf Hareket Kabahatleri – Neticeli Kabahatler	363
b. Tehlike Kabahatleri – Zarar Kabahatleri.....	365
6. Vergi Kabahatlerinin Nedensellik Bağı.....	368
7. Objektif İsnadiyet.....	370
B. Manevi Unsurları	370
1. Manevi Unsurun Türleri	375
a. Kast	376
b. Kastı Kaldıran Hata	377
c. Taksir.....	383
d. Kanuni Tanımda Yer Alan Diğer Sübjektif Unsurlar.....	384
2. Vergi Ziyayı Kabahatinin Nitelikli Halinin Manevi Unsuru Sorunu.....	387

3. Vergi Ziyayı Kabahatinin Nitelikli Halinin Manevi Unsurunun Tespiti Sorunu	389
4. Ekonomik Yaklaşım İlkesi Uyarınca Uygulanan Vergi Ziyayı Cezalarında Manevi Unsur Sorunu.....	390
C. Hukuka Aykırılık Unsuru	391
1. Genel Olarak.....	391
2. Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	392
a. Kanun Hükmünün Yerine Getirilmesi.....	395
b. Hakkın Kullanılması	396
c. Meşru Savunma	398
II. KUSUR.....	400
A. Kusur Kavramı ve Kabahatler Hukuku Açısından Uygulanabilirliği	401
B. Kusuru Etkileyen Nedenler	403
1. Kusuru Ortadan Kaldıran Nedenler.....	404
a. Yaş Küçüklüğü.....	404
b. Sağır ve Dilsizlik	408
c. Akıl Hastalığı	410
d. Geçici Nedenler	412
2. Mazeret Nedenleri.....	413
a. Hukuka Aykırı Ancak Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi	415
b. Zorunluluk Hali.....	416
c. Cebir ve Tehdit.....	420
3. Kusurluluğu Etkileyen Hata	422
a. Haksızlık Hatası.....	422
(1) Vergisel Yanılma	424
(2) Vergi Hukukunda Eski Dönemlerde Kabul Edilmiş Haksızlık Hataları	427
b. Kusurluluğu Kaldıran Nedenlerin Maddi Koşullarında Hata	428
III. CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN DİĞER ŞARTLARI	428

A. Objektif Cezalandırılabilme Şartları.....	429
B. Şahsi Cezasızlık Sebepleri	429
1. Yasama Dokunulmazlığı.....	429
2. Cumhurbaşkanının Dokunulmazlığı.....	433
3. Diplomatik Dokunulmazlık.....	436
4. Hakim ve Savcıların Durumu	440
IV. VERGİ KABAHATLERİN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ	441
A. Teşebbüs	441
1. Vergi Kabahatleri Açısından Değerlendirme.....	443
2. Gönüllü Vazgeçme	444
B. İştirak	445
1. Tek Tip Faillik Sistemi	446
2. Kabahate İştirakin Şartları.....	447
3. Vergi Kabahatleri Açısından Değerlendirme ve Özellikli Durumlar	449
a. Vergi Kabahatleri Açısından Değerlendirme.....	449
b. Meslek Mensuplarının İştiraki.....	453
c. İştirak Nedeniyle Uygulanacak İdari Yaptırımlarda Yetkili Vergi Dairesi Sorunu	460
C. İçtima	461
1. Fiil Tekliği-Fiil Çokluğu.....	462
2. Aynı Vergi Kabahatinin Birden Fazla Kez İşlenmesi	466
a. Kabahatler Kanunu Açısından	466
b. Vergi Usul Kanunu Açısından	467
c. Değerlendirme	469
3. Fikri İçtima	470
a. Kabahatler Kanunu Açısından	471
b. Vergi Usul Kanunu Açısından	472
c. Uygulama	474
d. Değerlendirme	475
4. Vergi Kabahatleri ile Vergi Suçları Arasında İçtima.....	477

a. Kabahatler Kanunu Açısından	477
b. Vergi Usul Kanunu Açısından	479
c. Değerlendirme ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Uygulaması	480
SONUÇ	491
KAYNAKÇA	511